

Jord, ogsaa gør sig den Ulejlighed at ud-danne sig til praktiske Landmænd, og gør de det ikke, maa Staten ikke hjælpe dem til at faa Jorden, thi derved gør Staten sig skyldig i, at Jorden kommer paa Hænder, der paa anden Ydeevne vil dale, og det gaar altsaa ud over det samlede Samfund.

Et andet og for mig endnu vigtigere og mere afgørende Punkt er dette, at man i den høje Rigsdag ikke har villet gaa med til en Bestemmelse, som man fra konservativ Side har ønsket, om, at de Mennesker, der paa anden Maade kunde komme i Besiddelse af saadanne Brug, ikke skulde have Statens Hjælp, at Kapitalister altsaa ikke maatte benytte denne Lov. En saadan Bestemmelse har dette høje Ting ikke villet vedtage, og det høje Landsting heller ikke. Det er mig ganske uforstaaeligt, at man virkelig her paa Rigsdagen i dette Øjeblik vil gaa til at vedtage Jordlove af en saadan Beskaffenhed, at de Mennesker, som vi ønsker fortrinsvis skulde komme i Besiddelse af denne Jord, nemlig de ubemidlede Arbejdere, vil være ganske udelukkede derfra, fordi de ikke har de i dette Lovforslag krævede Midler til at kunne skaffe Besætning til deres Brug. (*Martin Hansen*: Hvorledes var det efter Deres Forslag?). Det skal De faa Svar paa. De skall i det hele taget faa Svar paa alt, hvad De ønsker.

Man kræver altsaa her, at et Menneske for at faa Jord ved Statens Hjælp skal være i Besiddelse af saadanne Midler, at han kan skaffe Besætning til dette Brug. Det har glædet mig at se et Medlem af det høje Landsting, et Medlem, der tilhører Regeringspartiet, udtale sig ganske uforbeholdent paa dette Omraade og komme til en ganske sund og nøjagtig og virkelig reel Slutning; nemlig den, at det var umuligt for Folk af Arbejderklassen at komme i Besiddelse af saadanne Midler. Jeg deler fuldt ud denne Mands Synspunkt: Folk af Arbejderklassen vil ikke kunne komme i Besiddelse af denne Jord, thi de har ikke de dertil nødvendige Midler. Men derimod kan alle andre Mennesker, som er i Besiddelse af tilstrækkelig Kapital, komme til Staten og kræve Jord, og Staten bliver ifølge denne Lov nødsaget til at give dem den. Dette vil altsaa sige, at Præstegaardsjorden og den Jord, der

bliver afgivet fra Len og Stamhuse, vil overgaa til Brug for Mennesker, som absolut ikke hører til der, hvor vi havde tænkt os det, nemlig blandt Landarbejderne og i øvrigt indenfor Arbejderklassen; den vil blive optaget af Kapitalister. Jeg kan tænke mig en københavnsk Grosserer, som ønsker sig et Sommerhjem eller en Sommervilla, komme til Staten og kræve Jord, og jeg kan ikke indse, hvorledes Staten ifølge det foreliggende Lovforslag vil kunne undlade at opfylde dette Krav. Jeg kan ikke indse, hvorledes Landbrugsministeren vil kunne nægte en saadan Mand at faa denne Jord, naar han siger: Jeg ønsker at drive et Husmandsbrug, og jeg ønsker at faa denne Jord; jeg kan faa den at købe, men jeg vil have den med Statens Hjælp, jeg vil have det Byggelaan, som denne Lov foreskriver til Opførelse af Bygninger. Staten vil ikke kunne nægte det ifølge denne Lov (*Statsministeren* [Zahle]: Jo). Nej og atter nej; jeg glæder mig til at høre, hvorledes den højtærede Statsminister vil kunne forklare dette. Der staar i alt Fald ikke noget derom i denne Lov. (*Statsministeren* [Zahle]: Jo). Nej, absolut ikke. Jeg glæder mig, som sagt, til at høre den højtærede Statsminister forklare det, og jeg tvivler intet Øjeblik om, at den højtærede Justitsminister vil komme til kort. Hvad der ligger til Grund for, at de forskellige ærede Partier her ikke har villet være med til at indsætte denne Bestemmelse i § 4, forstaar jeg, som sagt, ikke. Jeg skimter kun Grunden, og Grunden maa jo være den, at man ønsker at bevise, at det var sandt, hvad den højtærede Statsminister udtalte den Dag, han forelagde disse Lovforslag fra denne Plads. Da sagde den højtærede Statsminister nemlig disse bevingede Ord: Der er en Hunger efter Jord i dette Land. Dersom nu Lovforslagene blev vedtaget, og det saa viste sig, at der ingen Hunger var, saa havde den højtærede Statsminister staaet her paa dette Sted og sagt noget, der ikke var i Overensstemmelse med Sandheden, og det var jo ubehageligt. Naar man imidlertid giver Adgang for alle Mennesker til at komme til Staten og kræve Jord, selv om det er Kapitalister, som kan købe sig Jord paa anden Maade, er der en Mulighed for, at